četrtek 10. marca 2022

P9_TA(2022)0069

Ustanovitev posebnega odbora za pandemijo COVID-19: pridobljene izkušnje in priporočila za prihodnost

Sklep Evropskega parlamenta z dne 10. marca 2022 o ustanovitvi, pristojnostih, sestavi in mandatu posebnega odbora za „pandemijo COVID-19: pridobljene izkušnje in priporočila za prihodnost“ (2022/2584(RSO))

(2022/C 347/27)

Evropski parlament,

— ob upoštevanju predloga konference predsednikov,

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. aprila 2020 o usklajenem ukrepanju EU za spoprijemanje s pandemijo COVID-19 in njenimi posledicami ([1]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. junija 2020 o stanju na schengenskem območju po izbruhu pandemije COVID-19 ([2]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 19. junija 2020 o evropskem varstvu čezmejnih in sezonskih delavcev v času krize zaradi COVID-19 ([3]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. julija 2020 o strategiji EU na področju javnega zdravja po pandemiji COVID-19 ([4]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 17. septembra 2020 o pandemiji COVID-19: usklajevanje zdravstvenih ocen in stopnje tveganja na ravni EU ter posledice za schengensko območje in enotni trg ([5]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 13. novembra 2020 o vplivu ukrepov proti COVID-19 na demokracijo, pravno državo in temeljne pravice ([6]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 10. junija 2021 o obravnavanju globalnega izziva, ki ga predstavlja COVID-19: učinki opustitve sporazuma TRIPS Svetovne trgovinske organizacije na cepiva proti COVID-19, zdravljenje, opremo in proizvodno zmogljivost v državah v razvoju ([7]),

— ob upoštevanju svoje resolucije z dne 21. oktobra 2021 o preglednosti EU pri razvoju, nakupu in distribuciji cepiv proti covidu-19 ([8]),

— ob upoštevanju svežnja predlogov Komisije o evropski zdravstveni uniji z dne 11. novembra 2020 in njenega predloga uredbe o resnih čezmejnih grožnjah za zdravje (COM(2020)0727),

— ob upoštevanju člena 207 Poslovnika,

A. ker je širjenje COVID-19 na žalosti zahtevajo življenje milijonov ljudi v Evropi in po svetu, povzročilo nepopravljivo škodo in več kot milijardo ljudi prisililo, da so izolirani doma;

B. ker so bili na ravni EU sprejeti številni ukrepi, tudi v okviru strategije EU za cepiva in usklajevanja skupnega evropskega odziva;

([1]) UL C 316, 6.8.2021, str. 2.
([2]) UL C 362, 8.9.2021, str. 77.
([3]) UL C 362, 8.9.2021, str. 82.
([4]) UL C 371, 15.9.2021, str. 102.
([5]) UL C 385, 22.9.2021, str. 159.
([6]) UL C 415, 13.10.2021, str. 36.
([7]) UL C 67, 8.2.2022, str. 64.
([8]) Sprejeta besedila, P9_TA(2021)0435.

C. ker je Ekipa Evropa ena glavnih donatork za COVAX, globalno pobudo za zagotovitev pravičnega in enakopravnega dostopa do cepiv proti COVID-19;

D. ker sta glede na velik znesek sredstev za odpravljanje posledic pandemije COVID-19 pomembni preglednost in odgovornost javne porabe;

E. ker je COVID-19 nesorazmerno prizadel ženske, mlade, invalide in ranljive skupine ter povečal svetovne neenakosti;

1. sklene ustanoviti poseben odbor za „pandemijo COVID-19: pridobljene izkušnje in priporočila za prihodnost“, katerega naloga bo preučiti, kako lahko evropski odziv na pandemijo in pridobljene izkušnje prispevajo k prihodnjim ukrepom na naslednjih področjih:

Zdravje

(a) odziv EU, njenih institucij in agencij na pandemijo, ki temelji na svežnju o zdravstveni uniji za krepitev zmogljivosti za preprečevanje kriz, pripravljenosti in odzivanja EU na čezmejne grožnje za zdravje;

(b) raven usklajevanja in solidarnosti med državami članicami ter pripravljenost zdravstvenih sistemov za obvladovanje pandemije in prihodnjih čezmejnih groženj za zdravje;

(c) vpliv pandemije na zdravje, vključno z neprekinjenim zagotavljanjem zdravstvene oskrbe in preventivnih storitev, presejalnih pregledov, diagnosticiranja, zdravljenja in spremljanja nenalezljivih bolezni, duševnega zdravja, „dolgega covida“ ter spolnega in reproduktivnega zdravja in pravic;

(d) vpliv pomanjkanja osebja na zdravstveno varstvo in razpoložljivost zdravil in medicinskih pripomočkov, vključno z zaščitno opremo, ter vpliv pandemije na oskrbo, varovance domov za starejše občane, negovalno osebje, neformalne negovalce in njihove vzdrževane osebe;

(e) vpliv pandemije na porast digitalnega zdravja, telemedicine in posvetovanja na daljavo, spremljanja na daljavo, povezanih naprav, digitalnih zdravstvenih platform in zdravstvenih aplikacij;

(f) strategija EU za cepiva proti COVID-19 in način, kako je uspela zagotoviti dobavo varnih in učinkovitih cepiv, vključno s pogajanji o vnaprejšnjih dogovorih o nabavi in sporazumih o skupnem nakupu, preglednostjo in izvrševanjem pogodb in licenčnih sporazumov ter proizvodnjo, skladiščenjem in distribucijo cepiv, pa tudi vprašanjem pravne odgovornosti in vloge farmacevtske industrije pri zgoraj navedenih elementih, pa tudi pri prenosu tehnologije, vidikih patentnega varstva in preglednosti pri lobiranju;

(g) sodelovanje pri znanstveno utemeljenih in usklajenih ukrepih za obvladovanje tveganja, vključno s svetovalnim odborom za COVID-19;

(h) vloga in mandat Evropskega organa za pripravljenost in odzivanje na izredne zdravstvene razmere (HERA), Evropske agencije za zdravila (EMA) in Evropskega centra za preprečevanje in obvladovanje bolezni (ECDC) ter strategija za terapevtike proti COVID-19 pri razvoju dostopnih in cenovno ugodnih proizvodov;

(i) nezaupanje v cepljenje in širjenje napačnih informacij v boju proti pandemiji ter dodatni ukrepi EU za boj proti tem pojavom v prihodnosti;

(j) medsebojna povezava med zdravjem živali in ljudi, zlasti v zvezi z zoonozami, na podlagi pristopa „eno zdravje“;

Usklajen pristop ob spoštovanju demokracije in temeljnih pravic

(k) nujnost in sorazmernost zapiranja meja držav članic in drugih omejitev prostega gibanja oseb in notranjega trga ter način, kako se v prihodnosti izogniti nepotrebnim omejitvam, med drugim z razvojem skupnega pristopa k potovalnim ukrepom;

(l) vpliv na temeljne pravice ranljivih skupin ter na neenakost na splošno;

(m) različni pristopi k razvoju in uporabi tehnoloških orodij v boju proti COVID-19, kot so aplikacije za sledenje stikom in digitalno COVID potrdilo EU;

(n) uporaba različnih podatkovnih nizov v državah članicah in kaj bi se lahko naučili iz uporabe istih podatkov in meril, zlasti glede vloge podatkovnih nizov, ki jih zagotavlja Evropski center za preprečevanje in obvladovanje bolezni;

(o) demokratični nadzor odziva na pandemijo, tudi z vključitvijo Evropskega parlamenta in parlamentov v državah članicah v odločanje in preglednost in ob upoštevanju dela kontaktne skupine za COVID-19;

Družbene in gospodarske posledice

(p) vpliv pandemije na organizacijo dela, delo na daljavo in prihodnost dela ter posledice pandemije za revščino, neenakost in socialno izključenost ter vpliv pandemije na sisteme socialne zaščite;

(q) rešitve za premagovanje ovir pri uporabi digitalnih tehnologij ter okrepitev izpopolnjevanja in prekvalificiranja delavcev;

(r) vpliv na enakost spolov, tudi na osebe, ki jim grozi nasilje na podlagi spola in nasilje v družini, ter poudarek na vključevanju načela enakosti spolov v krizno upravljanje kot odziv na prihodnje čezmejne grožnje za zdravje;

(s) vpliv pandemije na izobraževanje in usposabljanje ter razvoj otrok in mladih;

(t) ukrepi za zagotavljanje strateške avtonomije EU, povezane z zdravjem, in odpornost dobavnih verig, vključno s kritičnimi farmacevtskimi in medicinskimi izdelki ter drugimi osnovnimi dobrinami, ter za podporo in prilagoditev raziskovalnih politik EU, povezanih z zdravjem, za reševanje sedanje krize in preprečevanje njenega ponovnega izbruha, kar je pomemben del močne industrijske politike EU;

(u) vpliv na sektorje, ki jih je pandemija najbolj prizadela, kot so kultura, gostinstvo, turizem in promet, ter hitrost in ustreznost odziva EU;

EU in svet

(v) vloga EU pri upravljanju in usklajevanju med državami članicami v zvezi z mednarodnimi vidiki pandemije, med drugim v okviru Svetovne zdravstvene organizacije (SZO), Svetovne trgovinske organizacije (STO) in drugih večstranskih pobud, kot je COVAX, ter morebitna mednarodna pogodba o pandemijah, revizija Mednarodnega zdravstvenega pravilnika in potreba po usklajenem pristopu do potnikov v EU iz tretjih držav;

(w) pristop k cepilni diplomaciji in v kolikšni meri ta prispeva k svetovni solidarnosti, univerzalnemu in pravičnemu dostopu do osnovnih medicinskih izdelkov in cepiv ter ideja, da nihče ni varen, dokler niso varni vsi;

(x) vloga EU in njenih držav članic pri spopadanju z neustrezno ponudbo in neenakim dostopom do cepiv in zdravil proti COVID-19 po vsem svetu, tako da obravnavajo njihovo cenovno dostopnost in razpoložljivost, ozka grla v dobavni verigi, trgovinske ovire, infrastrukturo ter zagotavljajo preglednost dobavne verige ter strokovno in tehnično znanje;

2. poudarja, da bi morala priporočila posebnega odbora spremljali pristojni stalni odbori Parlamenta;

3. sklene, da to ne vpliva na pristojnosti, osebje in razpoložljiva sredstva stalnih odborov Parlamenta, pristojnih za vprašanja sprejetja, spremljanja in izvajanja zakonodaje Unije, ki se nanašajo na področje pristojnosti posebnega odbora, s čimer ti ostanejo nespremenjeni; poudarja, da je treba zagotoviti dobro sodelovanje in pretok informacij med posebnim odborom in ustreznimi stalnimi odbori;

4. sklene, da seje potekajo brez navzočnosti javnosti, ko delo posebnega odbora vključuje predstavitev dokazov tajne narave, pričevanja, ki vsebujejo osebne podatke, ali izmenjavo mnenj ali predstavitve z organi in telesi, ki vsebujejo zaupne informacije; prav tako sklene, da imajo priče in izvedenci pravico dajati izjave ali pričati brez navzočnosti javnosti;

5. sklene, da se dnevni red, seznam ljudi, povabljenih na javne seje, seznam udeležencev in zapisniki teh sej objavijo;

6. sklene, da se bodo zaupni dokumenti, ki jih bo prejel posebni odbor, obravnavali po postopku iz člena 221 Poslovnika; poleg tega sklene, da se te informacije uporabijo izključno za pripravo končnega poročila posebnega odbora;

7. sklene, da bo imel posebni odbor 38 članov;

8. sklene, da mandat posebnega odbora traja 12 mesecev, ob koncu tega obdobja pa bo Parlamentu predstavil poročilo, ki bo po potrebi vseboval priporočila glede ukrepov ali pobud, ki jih je treba sprejeti.